अथ तस्य विशाम्पत्युरन्ते काम्यस्य कर्म्मणः। सर्गः १०

पुरुषः प्रबभूवाग्नेर्विस्मयेन सहर्त्विजां ॥५०॥ हेम पात्रे गतं दोर्भ्यामादधानः पयश्चरु। अनुप्रवेशादाद्यस्य पुंसस्तेनापि दुर्वहं ॥५१॥ युग्मम् प्राजापत्योपनीतं तदन्नं प्रत्यग्रहीन्नृपः। वृषेव पयसां सारमाविष्कृतमुदन्वता ॥५२॥ अनेन कथिता राज्ञो गुणास्तस्यान्यदुर्लभाः। प्रवृत्तिं चकमे तस्मिन् त्रैलोक्यप्रभवोपि यत् ॥५३॥

अथेति। अथानन्तरं तस्य विशांपत्युर्दशरथस्य काम्यस्य कर्म्मणः पुत्रेष्टि रूपस्यान्ते अग्नेः सकाशादृत्विजां याजकानां विस्मयेनाश्चर्य्येण सह पुरुषः प्रबभूव प्रादुर्बभूव ॥५०॥ हेमेति। किं० पुरुषः हेम्नः सुवर्णस्य पात्रेगतं स्थितं पयसादुग्धेनपक्वं चरुमन्नं दोर्भ्यां हस्ताभ्यामादधानो धारयन् किं० पयः आद्यस्य प्रथमस्य पुंसोविष्णोरनुप्रवेशात्तेन दिव्यपुरुषेणापि दुर्वहं ॥५१॥ प्राजापत्येति। नृपोदशरथस्तदन्नं प्रत्यग्रहीत् स्वीचकार किं० अन्नं प्राजापत्येन प्रजापतिसम्बन्धिनापुरुषेणोपनीतं दत्तं कः किमिव वृषादृन्द्रः पयसां सारममृतमिव किं० सारं उदन्वता समुद्रेणाविष्कृतं प्रकाशितं ॥५२॥ अनेनेति अनेन प्राजापत्यपुरुषेण तस्य राज्ञो दशरथस्यान्यैर्दुर्लभा गुणाः कथिताः यद्यस्मात् त्रयो लोका स्त्रैलोक्यं तस्य प्रभवः कारणं विष्णुरपितस्मिन्दशरथे प्रवृत्तिमुत्पत्तिं चकमेदृष्टवान् ॥५३॥